

"באני הניגש צוק לני: איזא
השגחה נפלאה! אין נח מושג
כמה השאלה השגחה היא
משמעותית הרגיש אלה, הוא
סיפר לי לא מה שקרה, אלא נחית
האנו, ואל המטא שהתפסק,
והאוסף ואלה המדומות האלו:
אחל שלכל המשבר להגיד נחלים
זה שני דקות, יען מאן
שהמטא לא היה מתפסק -
אך הייתי נחית למינה רכה"

לא אירא רע

אנטולי שרנסקי, היה ידוע ומפורסם כאסיר ציון, מאות ואלפים מכל העולם נאבקו לשחרורו. אחר שחרורו הוא הוציא את ספרו "לא אירא רע". מפעים לראות איך ספר התהילים היה עבורו מקור של עידוד ועוצמה, איך ינק אותו איש כוח להתגבר על כל הקשיים שהערימו עליו הרוסים לאורך שנות מאסרו הקשות עד שחרורו. עד כדי כך הוא היה מחובר לספר התהילים, ששם הספר שלו לקוח מספר תהילים כ"ג: "גם כי-אלך בגיא צלמות, לא-ארא רע כי-אתה עמדי...". סיפורו של האיש מתחיל בשנת 1973, באותה העת הוא הגיש בקשה להיתר יציאה מברית המועצות לישראל. כשנה לאחר מכן נשא לאישה את אביטל, שהיה בידה היתר יציאה בעל תוקף ליום שלמחרת נישואיהם. אביטל יצאה לישראל, ובני הזוג הטרי קיוו שגם אנטולי יקבל היתר במהרה, והם יתאחדו בארץ. אך התוכניות שלהם לא התממשו. כשלוש שנים נאבק אנטולי על זכותו לצאת את ברית המועצות, ובשנים אלו הפך לפעיל מרכזי של תנועת מסורבי העלייה ושל תנועת הנאבקים למען זכויות האדם בברית המועצות, דבר שנחשב כפשע בל יכופר בברית המועצות הקומוניסטית של אותם הימים.

ב-15 במרץ 1977, לאחר שלוש שנים של מאבק ציבורי וגלוי, נחטף שרנסקי על ידי אנשי הק.ג.ב. ליד פתח דירתו ברחוב גורקי במוסקווא. הוא הואשם בריגול ובגידה נגד ברית-המועצות. את תשע השנים הבאות חי בכלא ובמחנות כפיה. 'מסע תענוגות' זה כלל למעלה מארבע מאות ימים של בילוי בצינוק, וכמאתיים מהם בשביית רעב.

ימים ספורים לפני שנאסר עוד הספיק אנטולי לקבל מכתב מאביטל (המכתב הועבר בדרך לא דרך על ידי תייר), ובו ספר תהילים קטן. "הספר הקטן היה ברשותי זמן רב", כתבה לו אביטל, "אני מרגישה שהגיע הזמן לשלוחו אליך". כנראה לבה הדואג של הרעיה חש כי מחכים לבעלה ימים רעים, שבהם הוא ימצא נוחם ומשענת באותו ספר קטן אך עוצמתי.

המטא נחמה

ספר תהילים זה הוחרם על ידי הק.ג.ב. בעת חקירתו ואחר כך נשמר במחסן כלאו של שרנסקי. והנה, כשלוש שנים לאחר מאסרו, הוא זוכה במתנת יום הולדת מיוחדת. זה קורה, לאחר בקשות חוזרות ונשנות מצדו, לקבל את "אוסף שירי העם היהודיים" שלו. אחד מפקדי - הכלא המופקד על המחסן שבו אוחסנו חפצי האסירים הביא לו את הספר הקטן עם הכריכה השחורה, ספר התהילים. נתניה זו הייתה תרופה שהוקדמה למכה הכואבת, אותה בשורה איומה שנחתה על אסיר ציון למחרת קבלת הספר הקדוש, כפי שהוא מתאר בספרו: "אך לפני שהספקתי לשמוח הוא (רב-סרן) מוורין) אמר: 'שרנסקי, יש לי מברק מאד לא - נעים עבורך'."

"מיד הבנתי הכול, אם כי לא רציתי להאמין. לא, אמרתי לעצמי, מוורין לא אמר דבר, רק ספר תהילים זה הוחרם על ידי הק.ג.ב. בעת חקירתו ואחר כך נשמר במחסן כלאו של שרנסקי. והנה, כשלוש שנים לאחר מאסרו, הוא זוכה במתנת יום הולדת מיוחדת. זה קורה, לאחר בקשות חוזרות ונשנות מצדו, לקבל את "אוסף שירי העם היהודיים" שלו. אחד מפקדי - הכלא המופקד על המחסן שבו אוחסנו חפצי האסירים הביא לו את הספר הקטן עם הכריכה השחורה, ספר התהילים. נתניה זו הייתה תרופה שהוקדמה למכה הכואבת, אותה בשורה איומה שנחתה על אסיר ציון למחרת קבלת הספר הקדוש, כפי שהוא מתאר בספרו: "אך לפני שהספקתי לשמוח הוא (רב-סרן) מוורין) אמר: 'שרנסקי, יש לי מברק מאד לא - נעים עבורך'."

"הנה למשל מקרה מרתק ביותר של השגחה פרטית בהשגת סיפור, נפגשתי עם זוג יהודים אי שם בגולה, ואותם יהודים ספרו לי על הרב שאול אלקסלסי, יהודי מופלא שמוצאו מהעיר פאס שבמרקו, שסיים בכל יום שלוש פעמים את ספר התהילים, וכל ברכתיו התקיימו. כאשר היו פונים אל אותו עמוד התהילים ומבקשים ממנו ברכה, הוא היה אומר תגידו תהילים ותראו ישועות, אך כמובן חוץ מהפנייה לתהילים הוא עצמו היה מרבה בתפילות ותחנונים על הפונים, ספר התהילים שלו היה מלא פתקים של שמות. כששמעתי זאת אמרתי בקול כי אני מוכרחה לפגוש כזה יהודי מיוחד. "בני הזוג שספרו לי על הדמות המופלאה הזו, המשיכו הלאה, ופתאום שבו ואמרו: 'רגע, את מאלקנה? אז דעי לך שכיום אותו צדיק גר בישוב שלכם בבית בנו שמעון!' "המפליא הוא שכלתו, לבנה, היא ידידה טובה שלי, ואני משום מה לא ידעתי על המרגלית המונחת בביתה. בין הספורים המרטיטים שלקטתי היה הסיפור הבא, שאותו סיפר לי בנו שמעון."

מאן אנו מאמין

"אמא, חפצי-בה אלקסלסי, נסעה לחתונה של בן אחותה בצרפת. אך במקום להגיע לצרפת היא הגיעה לאנטבה. היא הייתה בין חטופי המטוס שנחת באנטבה. זו הייתה תקופה של אמונה גדולה בה'. גם מצד אמא וגם מצד אבא שלי. אמא אמרה תהילים וחיקה ללא הרף את החטופים הנפחדים, ואילו בארץ, אבא מצדו הרעיש עולמות באמירת תהילים. בעת שהותה באנטבה, אמא כתבה יומן שבו היא מתארת את הימים הקשים שעברו עליה ועל שאר החטופים, ואת ההצלה הנפלאה משם. בין הדפים עולה האמונה שהחזיקה אותה כל הזמן.

"הטייס הצרפתי יכול היה להשתחרר, אך הוא בחר להישאר עם החטופים. בעת שאמא קראה תהילים הקברניט עבר על ידה ושאל אותה: 'מה את קוראת שם?' וכך ענתה לו: "ראה אדוני הקברניט! אני מחזיקה את ספר התפילות הזה שתמך בי במשך שבוע ימים. שמע נא את המזמור שברגע זה הקראתי לחברי:

א-ל נְלַמּוּת ה', א-ל נְלַמּוּת הוֹפִיעַ... (תהלים צד א-ד) חזרתי על הפסוקים האלה כמה פעמים. הטייס הביט בי, הניד את ראשו והלך לו.

למחרת הוא שוב עבר על ידי גחך ואמר: 'נו איפה א-ל נקמות שלך?' אבל אני המשכתי לקרוא תהלים בכל הזדמנות שהייתה לי. לא בושתי מפני המלעיגים עלי, ידעתי בבירור כי בעזרת ה' ניוושע!

"ובאמת נושענו. לאחר ההצלה האלוקית המופלאה, שבה הצליחה סיירת נבחרת בראשות יונתן נתניהו הי"ד, לחלץ את החטופים, ולהביאם ארצה, הייתה מסובת הודיה גדולה לה' בארץ.

"לקראת המסיבה הזמינו את כל אלו המעורים באותה פרשייה מכל רחבי העולם: החטופים, החיילים שהשתתפו במבצע אנטבה, וגם קברניט המטוס הגיע במיוחד לארץ כדי להשתתף בה.

"הוא נשא דברים לפני כל המשתתפים, אחר פנה אלי, חייך ואמר לי: 'עכשיו אני מבין. הוא באמת נקם את נקמתנו ונצלנו. עכשיו אני מאמין באלוקים שלך!'

מדהים.

"כן, באמת מרגש ביותר, היו גם קטעי חיים מתועדים מהספר 'לא אירא רע' של אנטולי שרנסקי. אודות הספר שמעתי בחדר המרצים, אחת מהמרצות עדכנה אותי כי באותו ספר יש קטעים מאלפים על כוח התהילים. כשעיינתי בספר ידעתי כי הקטעים המרתקים הללו יופיעו בספר 'הללוהו'.

עוד שתי דקות, ייתכן מאוד שהמטוס לא היה מתהפך - אז הייתי מגיע לנחיתה רכה'. צרוף המקרים היה מפעים ביותר, ראינו עין בעין את הקשר בין התהילים שאמרתי, לבין יציאתו של בעלי וחברו ללא פגע מהנחיתה המסוכנת הזו."

כמה של אסיר

"וזהו רק מקרה אחד מיני רבים מאלו שראינו בחוש, שלא נדבר על כל הניסים היומיומיים שאפילו איננו זוכרים להודות עליהם. היה לי עוד מקרה שבו ראיתי עד כמה רב כוחה של אמירת תהילים בצוואת. אצלנו באלקנה, אנו אומרות כל שבת אחר המניין הראשון את ספר התהילים המחולק בצוואת, בדרך כלל אנו מספיקות לומר שני ספרי תהילים, והנה בשבת פרשת "בא" - התעוררתי באיחור, וראיתי שעלי להצטרף לתפילה במניין השני. כדי שחלילה לא תפסק בגללי אמירת התהילים בקבוצה, לקחתי את שני ספרי התהילים (תהלים מחולק) ומסרתי אותם לאחת המשתתפות. ואני מיהרתי לתפילה. בתפילת מוסף, לפתע אני שומעת צעקות: 'רופא! רופא! האם יש כאן רופא?' את הפאניקה ששררה שם קשה לי לתאר.

"בחסדי ה' בדיוק באותה שבת התפלל הרופא באותו מניין. מיד הוסטה המחיצה והוא נכנס לעזרת הנשים כדי לטפל באישה צעירה שהתעלפה מחולשה, תוך כדי תפילה. חלף זמן מה עד שהדופק שלה חזר לפעול כשורה, והמתח טיפס לשמים. החלטתי לעזור לה ככל יכולתי, ולמרות ההפרעה בריכוז והבלבול ששרר שם, לכוון יותר בתפילה למען רפואתה.

"סיימתי להתפלל ועוד הספקתי להצטרף לאמירת התהילים הקבוצתית. ממש בסיום הקריאה ראינו איך האישה שהתעלפה מובלת על ידי בעלה לביתה, ואז הבנתי פתאום, מדוע התעוררתי מאוחר בבוקרו של יום השבת. חשוב לי לציין שאף פעם לא קמתי מאוחר כל כך בשבת. זה היה מקרה יוצא דופן. משמים רצו שאראה את כוחה של אמירת התהילים בקבוצה, כך כשראיתי עין בעין את הקשר בין האישה המעולפת שהתעוררה אט אט לתהלים שנאמרו בדיוק באותם רגעים קריטיים. יכולתי לחוש בוודאות ממשית, שאמירת התהילים על ידי הקבוצה, סייעה להתעוררותה של האישה שהתעלפה, וכמה טוב שדאגתי למסור את ספרי התהילים הלאה ולדאוג בכך שאמירת התהילים לא תידחה מזמנה הקבוע. כבר לימד אותנו הבעש"ט הקדוש, מוסיפה אסתר בלהט אופייני, "שכל מה שאדם רואה או שומע אינו מקרי. בהתבוננות שלנו אנו עשויים להבין דברים שבהתחלה הם סתומים, ראיתי איך הקב"ה - הרופא כל בשר - מפליא לעשות, אין מקרה, אין טעות. ואין התעוררות מאוחרת סתם כך, הכול מכוון מלמעלה כדי שנפתח את העיניים ונודה בכוח המופלא הנמצא אצל כל אחד ואחת האומרים תהילים."

הסיפור של אפיון הסיפורים

- אלו רק חלק מסיפורי ההשגחה שלי קטת בספר 'הללוהו', ויש בו עוד סיפורים כה רבים, איך לקטת אותם? אני מתעניינת בשמץ של קנאת סופרים.

"גם זה סיפור של השגחה פרטית, לגלות את הדמויות ולדלות מהו את סיפורן, אני נושאת עמי טיפ קטן, כך שחלק מהסיפורים הקלטתי ממקור ראשון. כמה מהם נשלחו אלי בדואר. יש הנשלחים אלי ממוקד התהילים של הרב מגדל, סיפורים אחרים נשלחו אלי בדואר אלקטרוני. כמה מן הסיפורים שמעתי כאילו באקראי, ובדרכים שונות ומגוונות ואפילו מפתיעות. והרי אין מקרה בעולם. הקב"ה השמיע אותם לאוזניי בהשגחה פרטית מיוחדת, כדי לקלוט את הפרטים הקטנים - הגדולים.

כריכת הספר